

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Ing. Petrem Šuránkem ve věci

žalobkyně: **M. S.**
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 12. 2018, č. j. X,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) odeslanou dne 14. 2. 2019 domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná zamítla námitky žalobkyně proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 9. 2018, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), a toto rozhodnutí potvrdila. Prvostupňovým rozhodnutím žalovaná pro nesplnění podmínek § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném do 31. 12. 2018 (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) zamítla žádost žalobkyně ze dne 30. 4. 2018 o přiznání invalidního důchodu, neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení N. (dále

jen „OSSZ“) její pracovní schopnost poklesla z důvodu nepříznivého zdravotního stavu jen o 20 %.

2. Žalobkyně vyjádřila nesouhlas s napadeným rozhodnutím a namítala, že se její zdravotní stav zhoršuje a ona podstupuje další lékařská vyšetření.
3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě poukázala na to, že v námitkovém řízení byl zpracován lékařský posudek, z něhož vyplývá, že u žalobkyně není dáno takové postižení, které by indikovalo invaliditu. Žalovaná přitom v řízení byla vázána posudky posudkových lékařů, neboť posouzení poklesu pracovní schopnosti je otázkou odbornou vyžadující znalosti z oboru medicíny. Žalovaná má za to, že zdravotní stav žalobkyně posoudila komplexně a zabývala se všemi námitkami. S ohledem na námitky žalobkyně pak žalovaná navrhl provést důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 195/2017 Sb. (dále jen „organizační zákon“) s tím, že za stávajícího stavu trvá na závěrech napadeného rozhodnutí.
4. Z jednání se žalobkyně omluvila s odkazem na své zdravotní obtíže a aktuální epidemiologickou situaci, které jí brání přijet prostředky hromadné dopravy. Žalovaná odkázala na závěry posudku posudkové komise MPSV a navrhl žalobu zamítnout.
5. Soud ze správního spisu zjistil, že dne 30. 4. 2018 byla se žalobkyní sepsána žádost o přiznání invalidního důchodu od vzniku nároku z důvodu nepříznivého zdravotního stavu.
6. Posudkový lékař OSSZ v posudku ze dne 7. 9. 2018 na základě zdravotnické dokumentace ošetřující lékařky, lékařských zpráv z oboru rehabilitačního lékařství ze dne 3. 5. 2018 a neurologie ze dne 31. 8. 2017 a 3. 4. 2018 a profesního dotazníku ze dne 28. 5. 2018 dospěl v nepřítomnosti žalobkyně k závěru, že hlavní příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s dopadem na pracovní schopnost žalobkyně je bolestivý syndrom hrudní, bederní a křížové páteře spolu s poruchou pohyblivosti a bolestmi krční páteře vystřelujícími do pravé ruky, bez jasného kořenového dráždění a zánikové symptomatologie, které se zlepšují po terapii. Vedle toho žalobkyně trpí i obezitou. Postižení vyhodnotil jako lehké funkční postižení, které lze podřadit pod položku 1b oddílu E kapitoly XIII přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), a jemuž odpovídá míra poklesu pracovní schopnosti jen o 20 % (horní hranice intervalu). Důvody k postupu podle § 3 a 4 vyhlášky o posuzování invalidity neshledal.
7. S odkazem na závěr posudku posudkového lékaře OSSZ žalovaná vydala prvostupňové rozhodnutí ze dne 27. 9. 2018, jímž žádost žalobkyně o invalidní důchod zamítla s ohledem na zjištěný pokles pracovní schopnosti pouze o 20 %.
8. Žalobkyně napadla prvostupňové rozhodnutí námitkami, v nichž argumentovala tím, že jí zdravotní omezení znepříjemňuje život a omezuje její soběstačnost a že jej nelze hodnotit jen podle tabulek. Posudkový lékař žalobkyni ani neviděl. Žalobkyně neujde ani 100 m, aby si nemusela sednout na lavičku a odpočinout si, schody do prvního patra pak vyjde jen s velkými obtížemi. Žije sama a nemá finanční ani lidskou oporu v rodině, přitom jí bude již brzy 60 let.

9. V námitkovém řízení posudková lékařka žalované dne 6. 12. 2018 vypracovala na základě shodných podkladů a osobního vyšetření žalobkyně další posudek, v němž se plně shodla se závěry posudkového lékaře OSSZ. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je i podle ní zdravotní postižení uvedené v položce 1b oddílu E kapitoly XIII přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity s mírou poklesu pracovní schopnosti o 20 % definované jako postižení zpravidla více úseků páteře, vícečetné blokády s omezením pohyblivosti, svalová nerovnováha, porucha statodynamiky páteře s občasnými projevy kořenového dráždění a recidivujícím lehkým neurologickým nálezem, avšak bez známek poškození nervu, jehož následkem je, že některé denní aktivity jsou vykonávány s obtížemi. Posudková lékařka při osobním vyšetření žalobkyně zjistila jen zcela nevýrazný a sporný neurologický nález na nosném aparátu s tím, že pohybové omezení je dáno jednak těžkým stupněm svalové nerovnováhy včetně nedostatečného hlubokého stabilizačního systému a jednak významně sníženou kondicí a značnou obezitou. Podmínky odpovídající zařazení postižení do vyšší položky 1c nezjistila. Shledala podezření na počínající artrózu pravého kolene, které nelze plně natáhnout, nicméně v tomto směru chybí posouzení odborným lékařem a zjištění o délce potíží, jelikož se žalobkyně neléčí. Taktéž pro posouzení obezity jako invalidizujícího onemocnění chybí podklady z odborného pracoviště, neboť žalobkyně se na obezitologii neléčí. Na základě tohoto posudku žalovaná napadeným rozhodnutím ze dne 13. 12. 2018, doručeným žalobkyni dne 27. 12. 2018, námitky zamítla a v odůvodnění ocitovala posudkové závěry. S ohledem na zjištěný pokles pracovní schopnosti nebyly podle žalované splněny podmínky pro přiznání invalidity.
10. Soud poté, co ověřil, že žaloba byla podána včas, že je věcně i místně příslušným soudem a že napadené rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., přezkoumal napadené rozhodnutí v žalobou vymezeném rozsahu. Dospěl přitom k závěru, že žaloba není důvodná.
11. Soud s ohledem na argumentaci žalobkyně týkající se jejího zdravotního stavu provedl důkaz posudkem Posudkové komise MPSV v P. ze dne 13. 6. 2019, která se po rozboru předložených lékařských zpráv v nepřítomnosti žalobkyně shodla s předchozími posudkovými lékaři. V případě žalobkyně jde o lehké funkční postižení bolestivým páteřním syndromem uvedené v kapitole XIII, oddílu E, položce 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které je stanoveno rozpětí míry poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 10-20 %. Posudková komise zvolila horní hranici daného procentního rozmezí (20 %) s ohledem na subjektivní obtíže žalobkyně, přičemž pro úpravu procentní míry poklesu pracovní schopnosti ve smyslu § 3 vyhlášky o posuzování invalidity již neshledala posudkové důvody. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, která má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti, je víceetážový bolestivý syndrom páteře v důsledku degenerativních změn páteře bez jasné kořenové symptomatiky, který se neprojevuje ochrnutím končetin a který má dobrou odezvu na léčbu směřující k potlačení bolesti a uvolnění svalstva. Vedle toho byla zjištěna postupně redukováná obezita (naposledy BMI 31,1) a počínající artróza pravého kolene, jehož hybnost je však stále pro běžnou činnost dostačující. Zařazení do položky 1c a výše nebylo možné provést, protože pro to nebylo medicínské opodstatnění. Stav žalobkyně odpovídá jejímu věku a postavě a občasné zhoršení byla řešitelná a léčitelná cvičením a redukcí váhy. Zjištěná porucha páteře neodpovídá žádnému stupni invalidity.

12. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejmeně o 35 %.
13. V příloze vyhlášky o posuzování invalidity, konkrétně v její kapitole XIII (Postižení svalové a kosterní soustavy), oddílu E (dorzopatie a spondylopatie), je pod položkou 1b (míra poklesu pracovní schopnosti 10-20 %) v návaznosti na skupinu 1 (Bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlových plotének) za lehké funkční postižení považováno „*postižení zpravidla více úseků páteře, polytopní blokády s omezením pohyblivosti, svalové dysbalance, porucha statiky a dynamiky páteře s občasnými projevy kořenového dráždění, s recidivujícím lehkým neurologickým nálezem, bez známek poškození nervu, některé denní aktivity vykonávány s obtížemi*“, zatímco pod položkou 1c (míra poklesu pracovní schopnosti 30-40 %) je pod středně těžké funkční postižení podřazeno „*závažné postižení jednoho nebo více úseků páteře, se závažnou poruchou statiky a dynamiky páteře, insuficiencí svalového korzetu, s často recidivujícími projevy kořenového dráždění, s funkčně významným neurologickým nálezem, s poškozením nervu, popř. symptomatologie neurogenního močového měchýře, se závažným snížením celkové výkonnosti při běžném zatížení, některé denní aktivity omezeny*.“
14. Soud konstatuje, že z lékařských posudků, jež považuje za úplné, logické a přesvědčivé, se podává, že zdravotní stav žalobkyně, byť nepříznivý, nedosahuje její intenzitou stavů, s nimiž vyhláška o posuzování invalidity spojuje vznik nároku na invalidní důchod. Všechny tři posudky dospěly na základě dostupných podkladů ke shodným závěrům. Soud upozorňuje na to, že v případě položky 1c oddílu E kapitoly XIII přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, jak je zřejmé z výše citované právní úpravy, musí být neurologicky potvrzeno poškození nervu s častými projevy kořenového dráždění či občasné nekontrolovatelné úniky moči, závažná porucha statiky a dynamiky páteře a významná nedostatečnost svalového korzetu, takto závažné snížení celkové výkonnosti však u žalobkyně lékařské zprávy nedokládají. Byť žalobkyně skutečně má nedostatečný svalový korzet, není toto zjištění doprovázeno dalšími vyjmenovanými závažnými projevy a navíc není prokázáno, že by postižení nebylo léčebně a rehabilitačně napravitelné. Naopak lékařské zprávy dokládají, že rehabilitační cvičení podstatně přispívají k omezení obtíží žalobkyně. Byť tedy zdravotní stav žalobkyně není ideální, stále v době vydání napadeného rozhodnutí nedosahoval závažnosti vyžadované platnou právní úpravou pro přiznání invalidního důchodu. Zde je tedy namísto žalobkyni podpořit v tom, aby vynaložila úsilí na snížení obezity a posílení svalstva v rámci rehabilitačních cvičení, neboť tímto postupem může významně snížit míru obtíží, jimž čelí.
15. Pokud by přesto došlo v budoucnu ke zhoršení zdravotního stavu, bylo by nepochybně vhodné, aby žalobkyně doložila průběh obezitologické léčby, popř. zprávy z ortopedických či neurologických vyšetření, které by mohly doložit léčebnou rezistenci obezity či objektivně prokázat případnou artrózu kolene či poškození nervů v řízení o další žádosti o invalidní důchod. Soud přitom dodává, že sice má jisté pochyby o tom, zda v případě žalobkyně nebylo vhodné aplikovat ustanovení § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity a nezohlednit souběžné vlivy jasně prokázané déletrvající závažné obezity, která i podle obsahu zdrojových lékařských zpráv značně zhoršuje páteřní obtíže žalobkyně, nicméně ani v případě takového postupu by nemohla být žaloba důvodná, neboť danou cestou by bylo možné v souladu s ustanovením § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity navýšit zjištěný pokles pracovní schopnosti maximálně o 10

procentních bodů, tedy maximálně na 30 %, což by stále nedostačovalo k dosažení prvního stupně invalidity.

16. S ohledem na shora uvedené závěry proto soud konstatuje, že napadené rozhodnutí žalované vycházelo ze správně a úplně zjištěného skutkového stavu a bylo vydáno v souladu se zákonem. K námitkám žalobkyně pak soud dodává, že stejně jako žalovaná, je i soud vázán ustanoveními právních předpisů, mezi něž patří i „tabulky“ obsažené ve vyhlášce o posuzování invalidity. Nárok na invalidní důchod lze přiznat jen tehdy, jestliže zdravotní stav naplňuje kritéria předepsaná právním předpisem, neboť je na volbě zákonodárce, a nikoliv soudu, jak intenzivní projevy dlouhodobého nepříznivého zdravotního stavu bude pro vznik nároku vyžadovat. Jelikož funkční projevy onemocnění žalobkyně nijak významně nevybočují z typologie onemocnění předpokládaných vyhláškou, není důvodu se od nastavených pravidel výjimečně odchylovat. Soud se ztotožňuje se závěrem žalované, že objektivně zjištěná tíže dopadů onemocnění žalobkyně nesplňovala podmínky stanovené zákonem o důchodovém pojištění a vyhláškou o posuzování invalidity pro přiznání nároku na invalidní důchod, neboť pokles její pracovní schopnosti nedosáhl nejméně 35 %. Proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
17. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšná žalovaná pak nemá v souladu s § 60 odst. 2 s. ř. s. na náhradu nákladů řízení nárok. Proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 3. června 2020

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v. r.
samosoudce